

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 21.06.2013
Sayı 1055

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

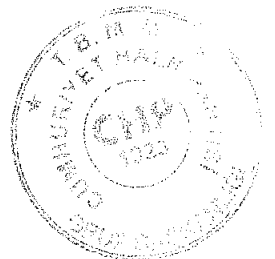
Malatya ili genelinde kayısı üreticilerine alan bazlı gelir desteği verilmesi hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Tarım, Orman ve Köylükleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	26 Haziran 2013	E. No: 2/1663		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
XX	16	CHP	16	16
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
21 Haziran 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZM. BAŞKANLIĞI
21 Haziran 2013
No : 223173

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde son otuz yıldır uygulanmakta olan tarım politikaları, ülkenin doğal koşullarına göre şekillenmiş olan tarımsal ürünlerin çeşitliliğini ve bu ürünleri üreten çiftçilerin içinde bulunduğu kırsal ekonomileri derinden etkilenmiştir. Hem Türkiye'nin tarım-gıda rejimini radikal bir biçimde değiştiren hem de çiftçilerin üretim potansiyellerini ciddi oranda azaltan politikalar, ülkemizde tarımın ve tarımsal üreticinin ülke ekonomisine olan katkısını ve yerini kökten değiştirmiştir. Özellikle, tarım ürünlerinin fiyatlarının, maliyet unsurlarından ziyade uluslararası piyasalara tabi kılınması ve adeta her türlü ürünün spekülasyon aracı haline getirilerek borsalarda işlem görmeye başlaması ile birlikte, ülke tarımının gelişiminde ciddi sorunlar meydana gelmiş ve tarımda bağımlı bir ülke haline gelinmiştir.

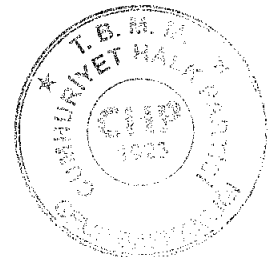
Yapısal bir dönüşümün içine girilmesiyle gelinecek bu noktada, tarımsal üretimin, tarımsal üreticilerin ve tarım alanında geçimini sağlayan işçilerin sorunları; bütünlüklü bir tarım politikasının yokluğunda, her geçen gün artmaktadır. Bu ortamda kamu eliyle yürütülen tarımsal desteklerin önemi yaşamsal bir boyut kazanmıştır.

OECD ülkelerine nazaran, ülkemizde tarımsal desteklemelere ayrılan pay azalmakta olsa da belli ürünler için belli oranlarda ve bazı koşullar altında tarımsal destekler verilmektedir. Örneğin, 2013 yılında yapılacak tarımsal desteklemelere ilişkin karar ile yağlık ayçiçeği, kütlü pamuk (yurt içerisinde üretilen sertifikalı tohumları kullananlar), soya fasulyesi, kanola, dane mısır, aspir, zeytinyağı, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, çeltik, kuru fasulye, nohut, mercimek, çay üreticilerine kilogram başına değişen oranlarda destekleme ödemeleri yapılacaktır. Bunların dışında mazot ve gübre desteği de sunulmaktadır.

Ülkemizde ayrıca, seçilmiş bazı ürünlere yönelik alan bazlı gelir desteği de verilmektedir. Örneğin, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın "Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği Ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telafi Edici Ödeme Yapılmasına Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"i Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre, fındık üreticilerine 2012 yılı ürünü için dekar başına 150 TL, 2013 yılı ürünü için 160 TL ve 2014 yılı ürünü için 170 TL alan bazlı gelir desteği ödemesi yapılacaktır.

Bugün itibarıyla, Amerika'dan İsveç'e, Malezya'dan Tayland'a dünyanın 94 ülkesine ihraç edilen ve Türkiye ekonomisine 300 milyon dolar katkı sağlayan kayısı üretimi ve üreticileri için ise benzeri destekleme imkânları mevcut değildir.

Buna rağmen, Türkiye, dünya yaş ve kuru kayısı üretiminde birinci sırada yer almaktadır. Pakistan, İran, Özbekistan ve İtalya Türkiye'yi takip etmektedir. Dünya pazarındaki % 20'lik payı düşünüldüğünde Türkiye'nin kayısı üretiminde bir tekel konumuna sahip olduğu açıktır. Bu nedenle, ülkemiz için stratejik değeri yüksek bir ürün olan kayısı meyvesine devlet tarafından sunulacak alan bazlı gelir desteği ile üreticilerin piyasa koşullarında ayakta kalabilmeleri mümkün olacak ve ülkenin uluslararası piyasalardaki tekel konumunun korunmasına katkı sağlayacaktır.

Kuru ve yaş meyve olarak piyasaya sunulan kayısı sadece tüketici pazarı için değil diğer pek çok sektör ve pazar içinde önemli bir hammadde kaynağıdır. Kayısı çekirdekleri kozmetik ve ilaç sanayisinde hammadde olarak kullanılırken, çekirdeğin tohum ve kabuğundan badem yağı, yemeklik yağ, aroma esansı gibi ürünler elde edilmektedir. Bu yönüyle de, kayısı meyvesi hem iç pazar hem de dünya pazarları için önemli bir üründür.

Kayısı, yağış ve sıcaklık rejiminde meydana gelen düzensizliklerden doğrudan etkilenen bir üründür. Özellikle, yetiştirme süreci, ciddi oranlarda risk taşımaktadır. Bu nedenle, kayısı üreticileri için TARSİM önem arz etmektedir. Ancak, TARSİM, kayısı üreticilerine, üretimde karşılaşacakları riskleri sübvanse edecek kapsamlı bir olanak sunmamaktadır. Kayısının başkenti olan Malatya’da don teminatı için alınan poliçe sayısı, 2011 yılında 9 bin 994 iken, bu rakamın 2013 yılında yüzde 68,7 oranında azalarak 3 bin 126’ya gerilemiş olması da bunu en büyük kanıtıdır. Sonuç olarak, kayısı meyvesinin hem üretimi hem de ihracatı için yeterli destek mevcut olmadığı gibi kayısı üreticilerinin iklim koşullarındaki değişikliklerden kaynaklı hasarlarını ve zararların telafi edecek etkin ve verimli bir sistem mevcut değildir. Halbuki, böylesine önemli ve stratejik bir ürününün, üretimi ve ihracatının desteklenmesi ve teşvik edilmesi ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlayacaktır.

Bu nedenlerle, vahşi piyasa koşulları ile iklim koşullarındaki ani değişikliklere mahkm edilen ve ülke ekonomisi için böylesine stratejik bir üründe kamunun destek ve teşvikleri; kayısı üreticileri ve kayısı üretiminden geçimini sağlayan işçiler ve aileleri için yaşamsal bir öneme sahiptir. Ayrıca, kamunun sunacağı destekler ile kayısı meyvesinin ülke ekonomisine sağladığı katkılarının artırılması yönünde olumlu olacaktır.

Ülkemizde kayısı üretimini en fazla gerçekleştirildiği yer Fırat Havzası’dır. 29.6.2009 tarih ve 2009/15173 sayılı “Türkiye Tarım Havzalarının Belirlenmesine İlişkin Karar” ile tarımsal üretim kendi ekolojisine uygun alanlarda yoğunlaşması, desteklenmesi, örgütlenmesi, ihtisaslaşması, entegre bir şekilde yürütülmesi ve tarım envanterinin hazırlanması amacıyla tespit edilen 30 adet tarım havzası listesindeki Fırat Havzası içerisinde Malatya ili (Akçadağ, Arapgir, Arguvan, Battalgazi, Darende, Doğanşehir, Doğanyol, Hekimhan, Kale, Kuluncak, Merkez, Ptrge, Yazıhan, Yeşilyurt ilçeleri) de bulunmaktadır.

Bu kapsamda yer alan ve yukarıda arz edilen nedenlerle, kayısı üretimini en yoğun olduğu Malatya ili genelinde üreticilere alan bazlı gelir desteği sağlanması, ülkemizde kayısı üretimini geliştirilmesi ve sürekli liğinin sağlanması açısından önemli bir adım olacağı dşnlmş ve bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

**MALATYA İLİ GENELİNDE KAYISI ÜRETİCİLERİNE ALAN BAZLI GELİR
DESTEĞİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE.-1 (1) 29.6.2009 tarih ve 2009/15173 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmiş olan Fırat Havzası içerisindeki Malatya ili (Akçadağ, Arapgir, Arguvan, Battalgazi, Darende, Doğanşehir, Doğanyol, Hekimhan, Kale, Kuluncak, Merkez, Pötürge, Yazıhan, Yeşilyurt ilçeleri) genelinde ruhsatlı ve Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan kayısı üreticilerine alan bazlı gelir desteği verilir.

(2) Kayısı üreticilerine verilen alan bazlı gelir desteği miktarı (dönüm başına), 2013 yılı için 120 TL, 2014 yılı için 140 TL'dir. Sonraki yıllarda yapılacak destek ödemeleri, tüketici fiyat endeksindeki artışlardan az olmamak kaydıyla, her yıl Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bakanlar Kurulu, gelir desteği miktarını iki katına kadar artırmakla yetkilidir.

MADDE 2: Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3: Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

